

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
Národní orgán pro koordinaci

**Rámec pro posilování
administrativní kapacity
implementační struktury
evropských fondů
v programovém období 2021-2027**

Obsah

1. Úvod	3
2. Pojem administrativní kapacity	5
3. Opatření k posílení administrativní kapacity v období 2021–2027.....	6
3.1. Administrativní kapacita národních a místních aktérů implementace	6
3.1.1. Řízení lidských zdrojů	6
3.1.2. Centrální koordinace a podpora implementace evropských fondů	11
3.1.3. Podpora administrativní kapacity regionálních aktérů	11
3.1.4. Podpora strategické práce v rámci implementační struktury evropských fondů	16
3.2. Podpora administrativní kapacity na úrovni příjemců a jejich zapojení do implementace fondů EU	18
3.3. Zadávání veřejných zakázek	26
3.4. Prevence a řešení střetu zájmů, podvodů a korupce	28
4. Implementace Rámce pro posilování administrativní kapacity	30

1. Úvod

Materiál Rámec pro posilování administrativní kapacity implementační struktury evropských fondů v programovém období 2021–2027 (dále jen „Rámec pro AdKap“) je součástí přípravy implementace evropských fondů v programovém období 2021–2027. Popisuje soubor stávajících i plánovaných opatření, které slouží ke stabilizaci a posílení administrativní kapacity jakožto nezbytného předpokladu efektivního využití evropských fondů v daném programovém období a dosažení cílů stanovených v Dohodě o partnerství (dále jen „DoP“).

Východiskem pro přípravu Rámce pro AdKap je nový nástroj, který pro období 2021–2027 navrhla Evropská komise: jde o tzv. *Roadmap for administrative capacity building* (dále jen „Roadmap“). Roadmap má být strategickým dokumentem zaměřeným na zlepšení administrace a řízení evropských fondů relevantními aktéry, přičemž tento dokument je vytvářen mimo programy (je však s nimi samozřejmě provázán). Roadmap je nepovinnou součástí přípravy programového období 2021 - 2027 a nemá žádnou závaznou formu; k její přípravě nicméně vydala Evropská komise příručku doporučeného postupu *Roadmaps for administrative capacity building – Practical toolkit*¹.

Z hlediska implementace evropských fondů lze Českou republiku považovat za stát s dostatečnými zkušenostmi, a zdejší administrativní kapacitu budovanou postupně v obdobích 2007–2013 a 2014–2020 lze označit za adekvátní, osvědčenou a v zásadě vyhovující i nárokům nadcházejícího programového období 2021–2027. Z uvedené příručky pro přípravu Roadmap jsme proto využili pouze ty části, které byly pro popsání situace vhodné. Pokud se týká architektury implementační struktury a metodického nastavení nového období, jedním z nejdůležitějších principů je kontinuita přechodu z období stávajícího².

V době zahájení přípravy Rámce pro AdKap byla značná část dokumentů a opatření, která souvisela s agendou administrativní kapacity, připravena nebo rozpracována (kromě DoP šlo především o návrhy jednotlivých programů a o návrhy metodických předpisů určených pro implementační strukturu), a jejich přípravu tedy nebylo nutné ukládat dalším strategickým materiálem.

Rámec pro AdKap tedy při své přípravě neprošel klasickým doporučeným postupem pro tvorbu veřejně politického materiálu, a spíše než o akční plán nebo Roadmap jde o shrnutí opatření, která z velké části vycházejí z dalších strategických materiálů a popis existujících

¹ European Commission (2020): *Roadmaps for Administrative Capacity Building*.

Zdroj: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/how/improving-investment/roadmap_toolkit.pdf.

² MMR (2019): *Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020*. Zdroj: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/koncepce-cr-pro-politiku-soudrznosti-2021>

a připravovaných opatření v agendě administrativní kapacity v období 2021 - 2027. Rámec pro AdKap reaguje na slabé stránky identifikované v průběhu programového období 2014–2020 (viz kapitola 2).

Rámec pro AdKap je připraven jako resortní materiál Ministerstva pro místní rozvoj a je určen k projednání v rámci Resortní koordinační skupiny MMR pro EU a bude vložen do Databáze politik EU.

2. Pojem administrativní kapacity

V obecné rovině znamená administrativní kapacita schopnost implementovat programy hrazené z evropských fondů v souladu s příslušnými pravidly a procesy Evropské unie.

V konkrétní rovině jsou hlavní součástí administrativní kapacity lidské zdroje, tedy zaměstnanci implementační struktury, kteří zajišťují řízení operačních programů, vyhlášení výzev, administraci projektů, jejich hodnocení, kontrolu, výběr a další procesy. Administrativní kapacita je spojena také s optimální strukturou lidských zdrojů, odpovídajícím vzděláním a kompetencemi zaměstnanců, výběrem, odměňováním a péčí o zaměstnance atp. Důležitou oblastí je také nastavení administrativních procesů, které jsou pro implementaci evropských fondů nezbytné a pro které platí některá z regulací EU. Řešeny jsou např. problematika veřejných zakázek, prevence a odhalování podvodů, korupce a střetu zájmů, způsob nastavení věcných cílů jednotlivých politik nebo podpora příjemců.

Důležitost administrativní kapacity spočívá v tom, že jde o jeden z předpokladů pro vlastní implementaci programů hrazených z evropských fondů. Bez kapacity k řízení a průběžné implementaci jednotlivých operačních programů (dále také jako „OP“) by nebylo možné dosahování věcných cílů politiky soudržnosti a stanoveného výkonnostního rámce.

V programovém období 2014–2020 byla agenda administrativní kapacity obsažena v příslušné části DoP (a v návaznosti na ni pak především v příslušných metodických materiálech). Věcné vymezení administrativní kapacity zůstává pro období 2021–2027 stejné.

Problematicke administrativní kapacity se mj. věnuje tzv. Country Report³, z jehož přílohy D vyplývá, že za základní faktory pro účinné provádění politiky soudržnosti v období 2021–2027 považuje Evropská komise následující body:

- posílení kapacity vnitrostátních, regionálních a místních orgánů – pro efektivní správu a využívání finančních prostředků EU a podporu tvorby a provádění politik prostřednictvím analýz, přípravy podkladových materiálů a rozsáhlých konzultací se zúčastněnými stranami, podpora spolupráce se sociálními partnery a sociální dialog;

3 Evropská komise (2019): Zpráva o České republice 2019: Průvodní dokument k Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, ECB a Euroskupině. Evropský semestr 2019: Posouzení pokroku ve strukturálních reformách a v předcházení a nápravě makroekonomické nerovnováhy a výsledky hloubkových přezkumů strukturálních reforem podle nařízení (EU) č. 1176/2011, (COM (2019) 150 FINAL). zdroj: <https://www.dotaceeu.cz/getmedia/40e7e63f-3371-4e38-a687-7d1330102ea4/Zprava-o-Ceske-republice-2019.pdf.aspx?ext=.pdf>.

- posílené kapacity příjemců, zúčastněných stran a partnerů za účelem přípravy a provádění vysoce kvalitních projektů a utváření politiky prostřednictvím veřejné konzultace;
- lepší výsledky v oblasti zadávání veřejných zakázek, zejména zabránění využívání smluv bez předchozích výzev k podávání nabídek a smluv s jediným uchazečem o zakázku, a používání ekologických kritérií v oblasti zadávání veřejných zakázek,
- lepší a účinnější opatření k prevenci a řešení konfliktů zájmů, podvodů a korupce.

Uvedené okruhy jsou pro potřeby Rámce pro AdKap vzaty jako identifikace slabých míst v oblasti administrativní kapacity. Tuto strukturaci agendy z větší části přebírá návrhová část, která obsahuje výčet opatření, jež na identifikované nedostatky reagují.

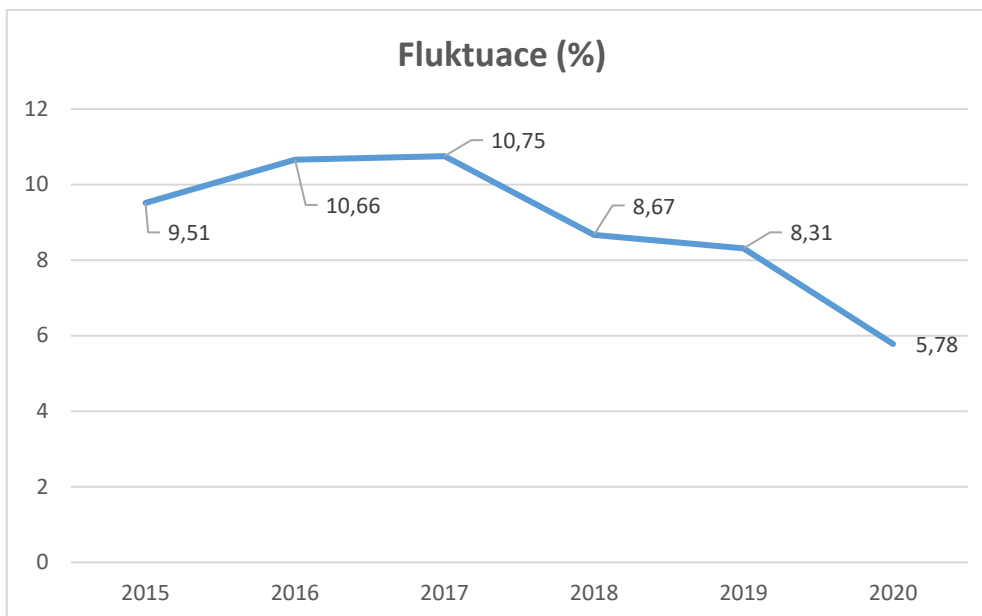
3. Opatření k posílení administrativní kapacity v období 2021–2027

3.1. Administrativní kapacita národních a místních aktérů implementace

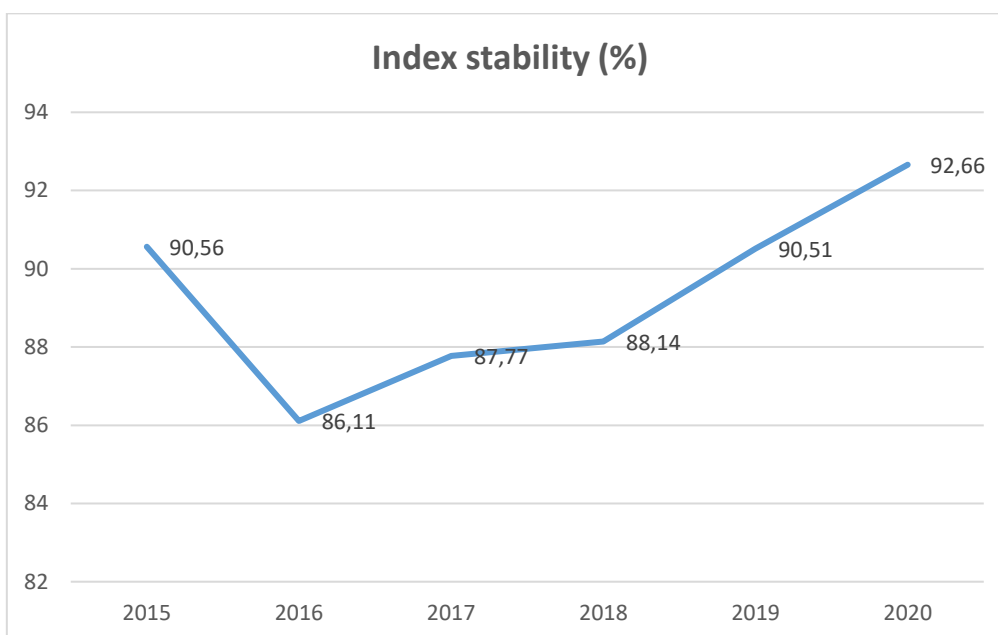
3.1.1. Řízení lidských zdrojů

Lidské zdroje jsou nepochybně jedním z klíčových předpokladů pro implementaci evropských fondů. V průběhu programového období 2014–2020 průběžně docházelo k efektivnímu využití nástrojů podporujících stabilizaci lidských zdrojů. Podařilo se postupně vybudovat kvalifikované a zkušené personální kapacity s praxí v čerpání evropských fondů, které představují potřebnou kontinuitu a odbornost, která bude tvořit základ zajišťující řízení a čerpání evropských fondů také v programovém období 2021–2027. Pravidelně jsou, v rámci Integrovaného systému řízení rizik, sledována možná rizika spojená s nedostatečnou personální kapacitou, příliš velkou mírou fluktuace zaměstnanců a jejich nestabilitou, a to na programové i horizontální úrovni.

Ze souhrnných údajů (viz grafy níže) za programové období 2014-2020 lze konstatovat, že v rámci fluktuace a indexu stability došlo především v posledních 3 letech (2018-2020) k postupnému pozitivnímu trendu stabilizace celé implementační struktury.

Fluktuace implementační struktury v letech 2015 až 2020

Index stability implementační struktury v letech 2015 až 2020

Během programového období 2014–2020 vstoupil také v účinnost⁴ další významný nástroj pro řízení lidských zdrojů ve veřejné správě, a sice zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, včetně jeho prováděcích předpisů (dále jen „zákon o státní

⁴ Plná účinnost nastala k 1. lednu 2015.

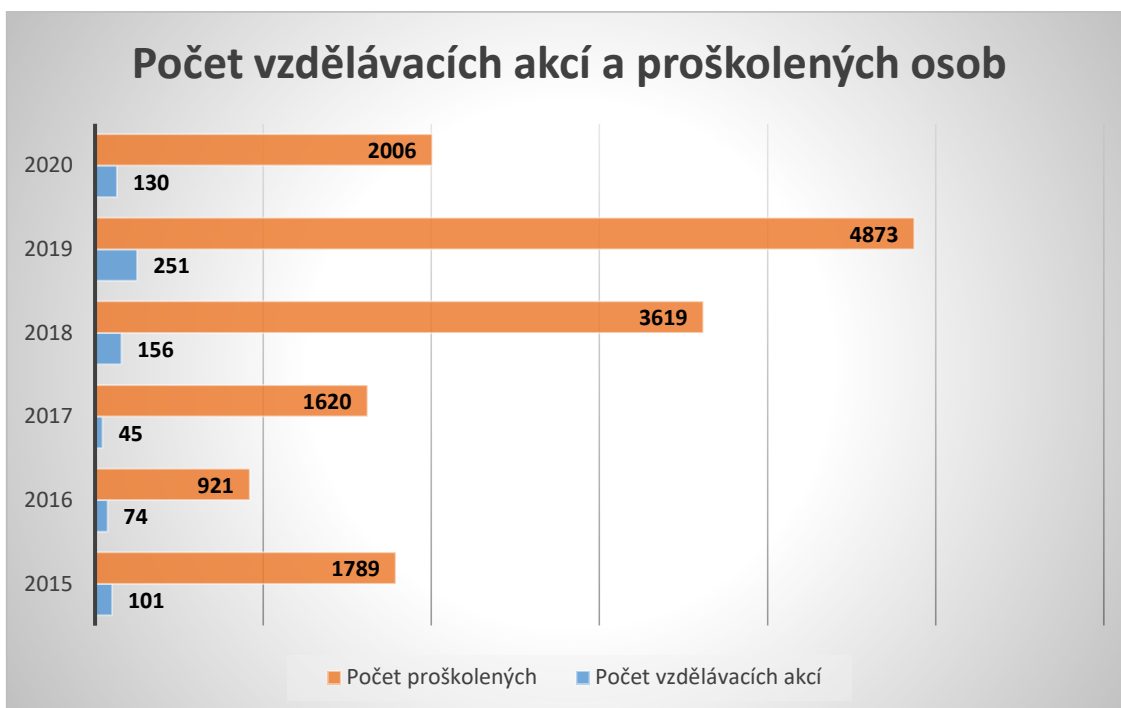
službě“). Cílem zákona o státní službě je důsledně oddělit politické a nepolitické pozice. Zákon především upravuje právní poměry státních zaměstnanců vykonávajících ve správních úřadech státní správu, organizační věci státní služby, služební vztahy státních zaměstnanců, odměňování státních zaměstnanců a řízení ve věcech služebního poměru, přičemž představuje významný krok k zavedení stabilní a profesionální státní správy při zachování základních parametrů nezbytných pro fungování státní služby, kterými jsou stabilizace, depolitizace a transparentnost. Garantem transparentních procesů v oblasti metodologie, implementace a kontroly služebních předpisů včetně vzdělávání, úřednických zkoušek a odměňování je Ministerstvo vnitra prostřednictvím sekce pro státní službu. Dále byla zřízena funkce státního tajemníka, který má personální pravomoc vůči podřízeným úředníkům v resortu, což lze považovat za jeden z nejpodstatnějších prvků zajišťujících omezení politických vlivů na personální obsazení státní správy. Zákon o státní službě a jeho prováděcí předpisy postupně pro řízení lidských zdrojů v implementační struktuře standardizovaly nástroje k řízení lidských zdrojů, jako jsou výběr, hodnocení a odměňování zaměstnanců a další, které byly doposud stanovovány metodickými pokyny. Pro přípravu programového období 2021–2027 lze již tento předpis označit jako základní nástroj pro řízení lidských zdrojů implementační struktury evropských fondů.

Problematika odměňování státních zaměstnanců je i přes opakované navyšování platů ve veřejné sféře v posledních letech stále aktuální. Služební úřady poukazují na to, že za současných platových pravidel je obtížné najít a udržet ve státní službě kvalifikované a schopné odborníky, zejména v některých oblastech výkonu služby, jakými jsou např. informatika, zdravotnictví nebo legislativa. Výše osobního příplatku, který je hlavním motivačním nástrojem, je limitovaná, a to nejen v návaznosti na výsledky služebního hodnocení, ale také rozsahem disponibilních finančních prostředků služebních úřadů. Přestože právní úprava již dnes umožňuje na základě vynikajícího výsledku služebního hodnocení, kterého státní zaměstnanec dosáhne opakovaně, zařadit státního zaměstnance do vyššího platového stupně připočtením pěti let praxe, služební úřad tyto zvýšené náklady musí pokrýt z finančních prostředků stávajícího rozpočtu. Také se stále ukazuje potřeba revidovat náročnost vykonávaných činností ve vztahu ke katalogu správních činností a zařadit státní zaměstnance do platových tříd podle katalogu správních činností tak, aby bylo možné náležitě finančně ohodnotit vysoce výkonné odborníky.

Připraven byl také systém vzdělávání pro implementační strukturu, který představuje významnou podporu odborného a osobního rozvoje zaměstnanců, přispívá k jejich motivaci a stabilizaci, stejně jako ke kvalitě a efektivitě práce. Vzdělávání státních zaměstnanců, včetně jeho prohlubování a zvýšení je upraveno v § 107 až § 111 zákona o státní službě. Gesci za systém vzdělávání má MMR – Národní orgán pro koordinaci (dále jen „NOK“). Od roku 2015

do roku 2020 bylo na akcích pořádaných v rámci tohoto systému proškoleny 14 828 účastníků. V posledním sledovaném roce (r. 2020) měla na realizaci systému vzdělávání ESIF velmi negativní dopad pandemie Covid-19. Vyhlášením nouzového stavu vládou ČR a přijetím souvisejících restriktivních opatření Ministerstva zdravotnictví ČR a doprovodných rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ČR došlo ke zrušení nebo výraznému omezení mnoha vzdělávacích akcí. Účast na kurzech byla ovlivněna pandemií i v období mimo nouzový stav (obavy zaměstnanců, zdravotní rizika, omezení a doporučení jednotlivých zaměstnavatelů atd.). I přes tato omezení bylo v roce 2020 proškoleny v rámci 130 vzdělávacích akcí celkem 2 006 účastníků. Z odborných témat byl největší zájem o veřejné zakázky a kurzy s tematikou financí a práva. Nadále je velký zájem o kurzy zaměřené na rozvoj měkkých dovedností zabývající se oblastí stress managementu, time managementu, argumentací, zlepšením paměti aj.

V grafu níže je uveden počet vzdělávacích akcí a proškolených osob za programové období 2014-2020. Data jsou od roku 2015, jelikož realizace tohoto období začala v ČR s ročním zpožděním. Především v posledních 3 letech (2018-2020) došlo k výraznému nárůstu počtu konaných vzdělávacích akcí a s tím spojeným nárůstem počtu proškolených osob. Propad hodnot v roce 2020 byl negativně ovlivněn pandemií Covid-19 a s ní spojenými omezujícími opatřeními.

Počet vzdělávacích akcí a počet proškolených v letech 2015 až 2020

Při plánování vzdělávacích akcí MMR-NOK nadále:

- úzce spolupracuje s koordinátory vzdělávání jednotlivých subjektů implementace;

- požadavky na tematické zaměření vzdělávacích akcí pravidelně shromažďuje;
- po souhrnném vyhodnocení plánuje realizaci vzdělávacích akcí v nadcházejícím období.

K problematice vzdělávání v rámci celé implementační struktury ESIF MMR-NOK poskytuje metodickou podporu a konzultace. Specifické potřeby v oblasti vzdělávání jednotlivých resortů jsou ale realizovány a hrazeny jednotlivými subjekty implementace v rámci jejich vlastních projektů technické pomoci.

Nastavení řízení lidských zdrojů pro programové období 2021–2027 vychází z toho, že systém a nástroje řízení se ve stávajícím období osvědčily, a bez větších změn zůstává také samotná implementační struktura evropských fondů. Jak již bylo uvedeno, v programovém období 2014–2020 došlo k implementaci zákona o státní službě, a po úvodních letech tohoto programového období bylo možné lidské zdroje považovat za stabilizované, bez významných identifikovaných rizik pro řízení a čerpání evropských fondů. Dosavadní zkušenosti s aplikací zákona o státní službě ukazují, že se v základním rámci daří sledované cíle postupně naplňovat, respektive vytvářet základní předpoklady pro jejich naplnění.

Opatření k 3.1.1.

Zavést a provozovat systém vzdělávání umožňující centrální proškolení zaměstnanců evropských fondů v hlavních průřezových oblastech.	MMR – odbor mezinárodních vztahů
Nadále realizovat systém výběru zaměstnanců s důrazem na transparentnost a nediskriminaci při stanovení jednotných minimálních požadavků a standardů celého procesu.	všechny subjekty IS
Nadále realizovat systém a limity odměňování, pravidelné hodnocení pracovního výkonu zaměstnance.	všechny subjekty IS
Zajišťovat centrální pravidelný monitoring administrativní kapacity a vyhodnocování rizik.	MMR – odbor mezinárodních vztahů

3.1.2. Centrální koordinace a podpora implementace evropských fondů

Stejně jako v období 2014–2020 bude v následujícím programovém období zajištěna koordinace a podpora implementace evropských fondů horizontálními institucemi. Jde o Ministerstvo pro místní rozvoj – NOK, a dále Ministerstvo financí, které i v novém období bude vykonávat roli Auditního orgánu (dále jen „AO“), Platebního orgánu (dále „PO“), Centrální harmonizační jednotky aj. Mimo zajištění lidských zdrojů horizontálních institucí je nutné podpořit činnosti, které tyto instituce vykonávají ve vazbě na koordinaci a řízení evropských fondů v ČR. Konkrétně se bude jednat o následující činnosti:

- zajištění a implementace Jednotného národního rámce pravidel a postupů v rámci evropských fondů;
- monitoring implementace evropských fondů a jejich strategické řízení;
- evaluační a analytická činnost;
- zajištění komunikačních aktivit a informovanosti o evropských fondech;
- finanční řízení;
- auditní a kontrolní činnost;
- zajištění a podpora monitorovacích a informačních systémů;
- zajištění centrální role AO a jeho nezávislosti.

Opatření k 3.1.2.

Zabezpečit činnost horizontálních institucí zajišťujících centrální koordinaci a podporu implementace evropských fondů	MMR – NOK, ŘO OPTP MF
--	-----------------------------

3.1.3. Podpora administrativní kapacity regionálních aktérů

Rovněž v období 2021–2027 bude nutné posílit podporu administrativní kapacity regionálních aktérů, kteří se podílejí na implementaci evropských fondů a kteří jsou pro jejich efektivní implementaci, a tím snižování regionálních rozdílů a zvyšování konkurenceschopnosti regionů v ČR nepostradatelní.

Mezi klíčové partnery, kteří se budou podílet na implementaci evropských fondů napříč jednotlivými operačními programy v období 2021–2027, budou i nadále patřit metropolitní

oblasti a aglomerace (funkční městské oblasti), využívající nástroj integrovaných územních investic (ITI), regionální stálé konference (RSK), a v neposlední řadě také místní akční skupiny (MAS), které budou v území realizovat nástroj Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). V průběhu období 2014–2020 došlo k etablování všech výše uvedených typů regionálních partnerů a ke standardizaci jejich činnosti. Zároveň průběžně vzrostly nároky na administrativní kapacitu těchto partnerů, kterou se významně podílejí na implementaci evropských fondů, a nároky na podporu této kapacity z evropských fondů.

V případě nástroje ITI vzroste počet integrovaných územních strategií ze 7 na 13 (nově budou podpořeny dosavadní aglomerace realizující Integrované plány rozvoje území (dále jen „IPRÚ“), jejichž personální kapacity jsou nedostatečné ve vztahu k rozsahu činností zabezpečovaných u ITI). Těchto 13 aglomerací se bude v souladu s čl. 22-23 Obecného nařízení (pro programové období 2021 – 2027) podílet na výběru operací; dále budou vykonávat průběžné monitorování, zajišťovat publicitu a evaluace integrovaných územních strategií, jejichž prostřednictvím bude naplňován udržitelný rozvoj měst dle čl. 9 nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoje (dále jen „EFRR“). Rozsah povinností spojených s plněním závazků vůči jednotlivým Řídicím orgánům (dále jen „ŘO“) a MMR stanoví Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a RAP v programovém období 2021–2027.

Z důvodu zrušení IPRÚ je tedy nezbytné vybudování administrativní kapacity z OPTP u 6 aglomerací, které budou nově oprávněny realizovat nástroj ITI a podílet se na naplňování DoP. Pro řádné plnění činností spojených s výkonem samostatné působnosti ve vztahu k nositelství integrovaných územních strategií využijí města personální kapacity ve výši 7 Full Time Equivalent⁵ (dále jen „FTE“), resp. 5 FTE (u současných IPRÚ) po celé programové období.

Snížení finančních prostředků v případě personálních kapacit pod hodnotou 5 FTE/aglomeraci realizující ITI by s sebou neslo významná právní rizika. Využitím finančních prostředků technické pomoci jsou kompenzovány vynaložené prostředky za činnosti, které jsou vykonávány obcemi na rozhraní samostatné a přenesené působnosti při plnění úkolů vyplývajících z evropské legislativy v rámci realizace politiky soudržnosti. V případě výrazného snížení příspěvku na úhradu těchto činností by s vysokou pravděpodobností došlo ke vznesení požadavku aglomerací na finanční kompenzaci prostřednictvím rozpočtového určení daní. V případě personálních úspor centrální úrovně řízení urbánních nástrojů nad rámec uvedeného minima nezbytných pracovních úvazků by nebylo možné vykonávat požadovaný rozsah činností vyplývajících z evropských nařízení.

⁵ Hodnota vyjadřující na kolik procent je daný pracovník zapojen do pracovního úvazku.

Dalším opatřením v urbánní politice je posílení agendy pro koordinaci evropských iniciativ za využití 4 FTE vyplývající z nového požadavku Nařízení o EFRR a stabilizace administrativní kapacity gestora a koordinátora implementace nástroje ITI na národní úrovni, který mj. zkušenosti z implementace nástroje ITI přenáší na evropskou úroveň prostřednictvím EUI.

MMR počítá i nadále s fungováním 13 RSK ve všech krajích ČR. RSK je jediné krajské uskupení, které vytváří prostředí pro lokální a regionální partnery, a slouží pro realizaci regionální politiky státu definované ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+. RSK je pro MMR partnerem pro vyjednávání potřeb území směrem k ŘO, resp. státu, mapování absorpční kapacity území a také pro analýzu a syntézu informací potřebných pro vyhodnocování intervencí regionální politiky státu. RSK zároveň slouží jako platforma, která propojuje aktéry v rámci vybraných věcných agend a také slouží pro komunikaci zástupců území kraje s ŘO a ministerskými resorty prostřednictvím Národní stálé konference (dále jen „NSK“). RSK bude nově i nastavovat cíle a implementaci Regionálního akčního plánu (dále jen „RAP“). RAP bude v programovém období 2021–2027 novým nástrojem pro realizaci klíčových projektů pro území kraje ve vybraných tématech, které budou financované z Integrovaného regionálního operačního programu (dále je „IROP“). Důležitou rolí RSK bude i nadále intenzivní komunikace a spolupráce s aktéry regionálního rozvoje na území kraje nejen při naplňování cílů regionální politiky státu, ale i cílů regionální politiky kraje ve vybraných tématech. Další důležitou rolí RSK je pomoc specifickým typům území, které je třeba posílit při čerpání zdrojů, jako jsou hospodářsky a sociálně ohrožená území (dále jen „HSOÚ“) či strukturálně postižené kraje. Role RSK je v tomto nezastupitelná.

V programovém období 2014 - 2020 byly financovány 3 FTE v každém kraji pro účely zajištění činnosti sekretariátu regionální stálé konference, v případě strukturálně postižených krajů (Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj) byly tyto kapacity navýšeny pro zajištění implementace Strategie hospodářské restrukturalizace a navazujících aktivit.

Financované kapacity byly nezbytné pro chod RSK, jediné krajského komplexního seskupení územních partnerů (regionálních i místních) pro komunikaci a implementaci regionální politiky České republiky definovanou ve Strategii regionální politiky ČR 2021+, u které se předpokládá i velké spolufinancování z EU fondů. Pro implementaci regionální politiky státu je nezbytná průběžná komunikace a propojování územních partnerů (veřejný, soukromý a neziskový sektor) na všech úrovních veřejné správy (obecní, krajská, národní – tzv. horizontální spolupráce), ale i komunikace v rámci vertikální spolupráce (např. národní a krajská úroveň, krajská a obecní úroveň). RSK zároveň slouží i jako platforma, která propojuje aktéry vybraných věcných agend a také slouží pro komunikaci zástupců území kraje s řídicími orgány a ministerskými resorty prostřednictvím Národní stálé konference (NSK). NSK slouží k

zajištění vzájemné provázanosti a koordinace státu a území při implementaci nejen regionální politiky státu a jejich prostorově koncentrovaných intervencí, ale i DoP a programů spolufinancovaných z EU fondů. Součástí NSK jsou i zástupci RSK, jejichž hlavní úlohou je také přenos informací a potřeb z území, z tohoto důvodu je platforma RSK pro tyto účely nezastupitelná.

Pro efektivní zaměření a cílenou podporu regionům (tzv. územní dimenze) z národní úrovně je potřeba zajistit v každém kraji silný implementační tým lidí pod RSK. Tento tým je předpokladem pro zajištění základní důvěry nejen mezi územím (krajem) a státem, ale také mezi obecní a krajskou úrovní.

Konkrétní opatření, které jsou šitá „na míru“ HSOÚ jsou základem pro budování podpory rozvoje území. Důležitým faktorem je také reálnost, dosažitelnost a měřitelnost opatření v čase (tzv. smart cíle). Řešení problémů bude vyžadovat mix opatření vč. podpory integrovaných, zelených, inkluzivních a smart řešení.

Pro zajištění cílů RSK, nad rámec dosavadní činnosti sekretariátu RSK, jsou navrhovány nové pracovní náplně FTE více zaměřené na implementační složku. Jedná se o roli Regionálního manažera a Koordinátora HSOÚ.

Hlavní role je definována v oblastech:

1. Realizační (sledování naplňování SRR, resp. Akčních plánů prostřednictvím realizovaných projektů, mapování absorpční kapacity, bílých míst vč. sledování provazeb na ostatní národní a krajské dokumenty)
2. Věcná (pravidelné mapování a sledování věcných problémů území a komunikace a spolupráce s územím)
3. Projektová (iniciace a motivace a věcná podpora území pro realizace potřeb území, zajištění informací do území, propagace dobré i špatné praxe)

Velkým rizikem pro zajištění fungování výše uvedených funkcí je finanční hledisko, zejména podpory z EU fondů (OPTP).

Vzhledem k dopadům pandemie COVID-19 MMR očekává odlišnou míru dopadů na jednotlivé regiony ČR a jejich odlišnou schopnost se s nimi vyrovnat. Jedná se např. o ekonomické dopady pro obce, města a kraje, zejména v rovině rozpočtového určení daní. Tato schopnost je nižší u regionů HSOÚ. Podpora EU fondů bude nezbytná nejen pro podporu HSOÚ, ale i pro posílení lidských kapacit.

Lidské kapacity jsou důležitým hybatelem rozvoje území. Bez podpory personálních kapacit nemohou následně vznikat kvalitní projekty a EU fondy nebudou dostatečně využity.

MAS budou i v programovém období 2021–2027 plnit v návaznosti na čl. 25–28 Obecného nařízení roli nositelů integrovaných strategií CLLD a budou tedy jejich přímými realizátory v území. V návaznosti na Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a RAP v programovém období 2021–2027 budou zajišťovat zejména následující činnosti:

- zpracovávat integrované strategie CLLD na základě šetření problémů a potřeb území působnosti MAS a na základě zjišťování absorpční kapacity těchto území,
- připravovat a vyhlašovat výzvy na úrovni MAS (tzv. "výzvy MAS") k podávání žádostí o podporu integrovaných projektů CLLD, včetně definice kritérií výběru,
- zvyšovat způsobilost místních aktérů pro vypracování a provádění projektů,
- realizovat nediskriminační a transparentní výběr integrovaných projektů CLLD,
- zajišťovat řízení strategií CLLD,
- monitorovat a vyhodnocovat realizaci strategií CLLD,
- v relevantních případech (v návaznosti na vyhodnocení strategií) připravovat změny strategií CLLD,
- realizovat animační aktivity směřující k naplňování strategií CLLD, a mj. s cílem usnadnit výměnu informací mezi místními aktéry,
- propagovat strategie CLLD a informovat o jejich naplňování.

Z EU fondů, konkrétně z IROP, specifického cíle 4.2, je v programovém období 2014–2020 podporováno posílení kapacit MAS za účelem zlepšení jejich řídicích a administrativních schopností. Oprávněnými žadateli byly MAS, které získaly Osvědčení o splnění standardů MAS. Administrativní kapacity pro realizaci strategií CLLD byly podpořeny u 178 MAS, které v p. o. 2014–2020 realizují strategii CLLD. Podporovanými aktivitami jsou:

- přípravné, podpůrné činnosti,
- provozní činnosti,
- animace strategie CLLD, škol a školských zařízení v OP VVV.

Podpořeny jsou tedy aktivity vedoucí k naplňování strategie CLLD, a výdaje související s těmito činnostmi pro účely podpory z programů. Z EFRR je hrazeno 95 % z celkových způsobilých výdajů, 5 % hradí příjemce – MAS. Většina prostředků jde na hrazení neinvestičních výdajů, zejména osobních nákladů (cca 83 %), mzdové výdaje tvoří asi 58% podíl výdajů, s příslušnými odvody až 78%. Jednotlivé MAS mají různou personální politiku, některé zaměstnávají více zaměstnanců za nižší mzdu a opačně. Podle nezávislého výzkumu realizovaného v rámci programu aplikovaného výzkumu ÉTA Technologické agentury ČR, se na financování MAS podílí podpora ze specifického cíle 4.2 IROP cca 56 procenty. Zástupci MAS zpravidla deklarují, že podpora z IROP postačuje MAS pro základní administraci strategií

CLLD, tj. pro přípravu strategie, výběr a administraci projektů apod., nicméně je nedostatečná z pohledu potřeb dostatečné animace MAS v území (aktivity pro podporu žadatelů, aktivity pro zvyšování absorpční kapacity a další aktivity MAS mimo administraci integrovaných projektů).

Pro programové období 2021 – 2027 se předpokládá, že do implementace CLLD v ČR bude zapojeno 180 MAS (tedy o 2 MAS více než v období 2014 – 2020).

Vhodné je podpořit i administrativní kapacity zastřešující organizace MAS v ČR – Národní síť Místních akčních skupin ČR (NS MAS ČR). NS MAS ČR podporuje MAS při tvorbě, realizaci a vyhodnocování strategií CLLD, při propagaci pozitivních přínosů nástroje CLLD apod. V tomto ohledu pomáhá mj. do jisté míry snižovat nároky na administrativní kapacitu MMR–NOK.

Z uvedených důvodů je nutné pro programové období 2021 – 2027 zajistit administrativní kapacity koordinátora/gestora implementace CLLD na úrovni 9 FTE. Dalším úkolem je zajištění dostatečných finančních zdrojů pro realizaci podpůrných projektů koordinátora/gestora implementace MMR–ORP a NS MAS ČR pro realizaci CLLD a zajištění dostatečných zdrojů pro podporu provozu a animačních činností MAS. Stále není uzavřeno jednání ke konkrétním podílům jednotlivých potenciálních zdrojů, kterými jsou OPTP, technická pomoc dalších operačních programů a státní rozpočet.

Opatření k 3.1.3.

Posílit podporu administrativní kapacity regionálních aktérů	MMR – odbor regionální politiky, ŘO OPTP
--	--

3.1.4. Podpora strategické práce v rámci implementační struktury evropských fondů

Během období 2014–2020 byla napříč implementační strukturou (pro všechny úrovně veřejné správy) zajišťována jednak metodická a technická podpora v oblasti strategického řízení a plánování, tak i možnost vzdělávání (STRATeduka). Přesto se v Doporučení Rady k národnímu programu reformy Česka na rok 2020 a stanovisku Rady ke konvergenčnímu programu Česka z roku 2020 a ve Zprávě o České republice 2020 konstatuje, že ve

strategickém plánování Česko nedosahuje průměru EU a efektivitu veřejné správy by zvýšilo strategické plánování, meziresortní koordinace a menší roztříštěnost místní správy. I přes veškerou snahu není podpora strategické práce na jednotlivých institucích zajišťována zcela systematicky a často je nedostatečná.

Pro úspěšný rozjezd a zejména kvalitní implementaci všech nástrojů nového programového období je třeba nepřestávat v podpoře strategické práce, a to na všech úrovních veřejné správy, tj. na národní, krajské a místní úrovni. Na celé prostředí strategické práce působí také změny způsobené jednotlivými systemizacemi služebních i pracovních míst na jednotlivých institucích, částečný odklon od dlouhodobějšího plánování i akutní potřeby upřednostněné v důsledku současné pandemie. Z vnějších faktorů, které se významně odráží na nedostatečném ukotvení strategického řízení na všech úrovních řízení veřejné správy, je také existence „dvoukolejnosti veřejné správy“ (státní správa a samospráva), stále přetrvávající resortismus, čtyřleté volební období, ale i rozdrobená sídelní struktura obcí v ČR. Rámec AdKap zdůrazňuje strategické plánování zejména při řešení průřezových nebo systémových problémů. Dále strategické plánování zkoumá různé aspekty během celého investičního cyklu, od vypracování strategie, plánování a výběru projektů až po realizaci projektů, zapojení zúčastněných stran a monitorování a hodnocení. S výše uvedeným souvisí relevantní potřeba vhodného posilování administrativních kapacit.

Další konkrétní cíle a opatření jsou obsaženy v aktuální Konceptci Klientsky orientovaná veřejná správa 2030⁶. Jde o specifický cíl 3.4 této koncepce „Zvýšit význam a kvalitu provádění strategického řízení“, k jehož dosažení je naplánována řada opatření: mj. rozvoj a implementace metod a nástrojů pro strategické řízení, podpora inovací v této oblasti, personální a organizační posílení strategické práce, rozvoj vzdělávání, platforem a propojenosti strategické práce na legislativu a přípravu veřejných rozpočtů.

Opatření k 3.1.4.

Metodická a technická podpora zaměstnanců implementační struktury evropských fondů ve strategickém plánování, včetně dalšího vzdělávání	MMR – odbor regionální politiky
---	--

⁶ Byla schválena vládou v květnu 2020; dále viz <https://www.mvcr.cz/clanek/koncepce-klientsky-orientovana-verejna-sprava-2030.aspx>.

3.2. Podpora administrativní kapacity na úrovni příjemců a jejich zapojení do implementace fondů EU

Při implementaci programového období 2014 – 2020 i při přípravě období 2021 – 2027 je kladen velký důraz na zapojení relevantních aktérů jak z úrovně veřejné správy, tak i mimo ni. Je tak naplňován princip partnerství definovaný článkem 5 Obecného nařízení. Tento článek také definuje partnery, kteří mají být zapojeni, tj. partnery na úrovni krajské a místní, sociální a ekonomické partnery, partnery zastupující občanskou společnost a nevládní organizace.

Při přípravě nového programového období 2021–2027, která byla zahájena v roce 2016, jsou využívány již běžící platformy, platformy fungující pro implementaci programového období 2014 - 2020 nebo ty, které byly aktivní pro přípravu období 2014–2020. Jde např. o Radu pro ESI fondy, Pracovní skupinu Národního orgánu pro koordinaci a další tematické skupiny nebo o Národní stálou konferenci.

Pro účely expertního posouzení koncepčního pojetí realizace politiky soudržnosti na území ČR jsou také mimo hlavní implementační strukturu využívány platformy, které jsou složeny z řad expertů z různých oblastí, ať už sektorů nebo sféry působení, tak také odborníků na regionální aspekty této politiky. Příkladem je Expertní poradní skupina pro budoucnost politiky soudržnosti (EPOS) a Mezuregionální poradní skupina MMR pro budoucnost politiky soudržnosti (MRPS)⁷.

Široká veřejnost je kromě pravidelných tiskových zpráv a aktuálních informací a dokumentů na webu o přípravě období 2021 – 2027 informována prostřednictvím řady kulatých stolů a konferencí, které MMR-NOK ve spolupráci s řídicími orgány pořádá. Od roku 2017 jich bylo uspořádáno 8 a byly zaměřeny na různé aspekty kohezní politiky v ČR po roce 2021 – její tematické zaměření, formulace priorit, rozpočtové otázky, zjednodušování implementačního prostředí, představení budoucích operačních programů a další. První návrh DoP byl také poskytnut k veřejné konzultaci v prosinci 2019.

Obdobné aktivity ve vztahu k široké i odborné veřejnosti jsou podnikány i jednotlivými řídicími orgány operačních programů. Posilování administrativní kapacity (stejně jako absorpční kapacity) bude v období 2021–2027 podporováno na základě dosavadních zkušeností širokým spektrem PR aktivit a vzděláváním. Konkrétní formy jsou na základě čl. 17 odst. 3 písm. i) a čl. 42 odst. 2 Obecného nařízení naplánovány na úrovni jednotlivých operačních programů (a často jsou navázány i na jednotlivé priority nebo konkrétní výzvy), konkrétně v rámci kapitoly

⁷ Celkový seznam zapojených platform je obsažen v materiálu Platformy pro problematiku Evropských strukturálních a investičních fondů pro programové období 2014–2020 a pro přípravu programového období 2021–2027, včetně uvedení členů jednotlivých platform.

Komunikace a viditelnost v Programovém dokumentu, přičemž cíli jsou zajištění informovanosti žadatelů a příjemců, metodická pomoc a poradenství určené potenciálním žadatelům či jejich vzdělávání v přípravě a realizaci projektů.

Na základě čl. 17 odst. 3 písm. g) Obecného nařízení zpracovaly jednotlivé subjekty implementační struktury do svých Programových dokumentů kapitolu o Partnerství, kde jsou podrobněji rozepsány procesy a principy zapojení relevantních partnerů do implementace konkrétních operačních programů. Mezi relevantní partnery, zastupující potenciální příjemce dotací, se řadí například: nestátní neziskové organizace, Hospodářská komora ČR, Asociace krajů ČR, Svaz měst a obcí ČR, Rada vlády pro rovnost žen a mužů, Národní síť Místních akčních skupin ČR, Asociace veřejně prospěšných organizací ČR, Institut pro sociální začleňování, Centra pro regionální rozvoj ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR, Česká biskupská konference a další.

Aktivity jsou zpravidla rozděleny na nspecifické, jejichž účelem je zajištění informovanosti široké veřejnosti o možnostech podpory, a specifické, jejichž cílem je kontakt se žadateli a příjemci a zlepšení jejich kompetencí úspěšně čerpat podporu v konkrétní oblasti. Nástroji jsou přitom moderní komunikační prostředky, sociální sítě, tištěné materiály a mediální kampaně, případně pak poskytování konzultačního a poradenského servisu, semináře pro žadatele apod.

Řídící orgány operačních programů před plánováním aktivit ve vztahu k veřejnosti a k příjemcům vesměs provedly analýzu jednotlivých skupin příjemců a jejich případných problémů a potřeb ve vztahu k jejich participaci na evropských fondech. Plánované aktivity pro období 2021 – 2027 zohledňují výsledky těchto analýz, a rovněž přejímají osvědčené dobré praxe z období 2014 – 2020.

Analýzy a aktivity za operační programy jsou shrnuty v následující tabulce:

OPD

V rámci přípravy OPD3 nebyly provedeny analýzy jednotlivých typů příjemců, ale možné problémy jednotlivých typů příjemců byly řešeny při přípravě OPD3 formou Platformy pro přípravu OP Doprava 2021 – 2027. Pro adekvátní zapojení relevantních partnerů byla platforma ustanovena v prvním čtvrtletí roku 2019 a jsou v ní zastoupeni všichni relevantní partneři. Specifické analýzy typů jednotlivých příjemců nebylo nutné provádět zejména s ohledem na skutečnost, že OPD 2021-2027 v zásadě nijak nerozšiřuje okruh příjemců oproti OPD 2014-2020 (převažují tzv. majoritní příjemci s mnohaletými zkušenostmi). V předchozím období zároveň na úrovni příjemců nebyly

identifikovány žádné zásadní problémy ve vztahu k jejich kapacitám a schopnostem čerpat prostředky ESIF.

V rámci OPD 2014-2020 se nevyskytly žádné zásadní problémy s kapacitami příjemců a s jejich schopnostmi čerpat prostředky ESIF. Toto je dáno zejména skutečností, že dominantní objem prostředků OPD je čerpán veřejnými žadateli, kteří již obvykle mají dostatečné kapacity s odpovídajícími zkušenostmi. Pouze pro minoritní část OPD byla poskytována podpora relativně méně zkušeným žadatelům. V rámci specifických výzev pro takové oblasti pak byla v relevantních případech realizována příslušná školení či byla žadatelům k dispozici zesílená konzultační podpora ze strany ŘO. S ohledem na analogickou strukturu OPD 2021-2027 se i do budoucna předpokládá pokračování v takovémto přístupu ŘO.

OP TAK

Z pohledu mapování budoucích příjemců podpory z OP TAK bylo řídicím orgánem při nastavování nového programového období realizováno několik analýz. Především šlo o Analýzu absorpční kapacity OP TAK a Analýzy tržní situace a specifikace vhodných forem podpory pro všechny priority OP TAK. Předmětem **Analýzy absorpční kapacity OP TAK** bylo stanovit na základě kvalitativních a kvantitativních metod absorpční kapacitu pro jednotlivé specifické cíle OP TAK, a tím pro ně, s ohledem na legislativní nastavení, co nejpřesněji určit odpovídající finanční alokace. Za tímto účelem byla též vyhodnocena absorpční kapacita za uplynulé programové období a zároveň byly popsány bariery možného čerpání a návrhy na jejich odstranění. Bariéry byly stanoveny na základě vyhodnocení působení politických, ekonomických, sociálních, technologických, legislativních a ekologických vlivů a jako v případě absorpční kapacity byla rovněž hodnocena předchozí programová období.

Doporučení na odstranění bariér byla rozdělena na 3 základní kategorie:

1. Revize procesů za účelem vyšší transparentnosti a snížení administrativní zátěže;
2. Snižování rizik podniků při financování podpořených projektů;
3. Propagace programu a finančních nástrojů za účelem motivace čerpání podpory ze strany potenciálních příjemců.

Analýzy tržní situace a specifikace vhodných forem podpory pro pět priorit OP TAK měly za cíl zjistit všechna tržní selhání, resp. suboptimální investiční situace. S tím souvisí i záležitosti, se kterými se příjemci podpory

v podporovaných oblastech mohou potýkat. Zároveň byl vytvořit základní nástin, v jakých specifických cílech by bylo možné implementovat dotace, finanční nástroje, či jejich kombinaci.

V průběhu programového období 2014 - 2020 ve všech prioritních osách OP PIK neustále probíhala snaha o optimalizaci čerpání přidělené alokace a tím dosažení maximalizace podpory příjemců z řad podnikatelů v ČR. Zejména bylo nutné soustředit se na proces snížení administrativní zátěže dopadající na příjemce podpory a na důkladnou revizi procesních kroků v rámci implementační struktury, aby došlo k jejímu zjednodušení.

Příklady dobré praxe posilující kapacity příjemců tak vycházejí zejména ze situace, kdy se řídicímu orgánu podařilo s Evropskou komisí dojednat zmírnění počátečních podmínek a limitů nebo rozšíření možností podpory jako tomu bylo například při vyjednání umožnění podpory cestovního ruchu v rámci úspor energie či zmírnění limitu podílu alokace na podporu velkých podniků. V rámci programového období 2021-2027 bude využíváno ZMV či umožněna podpora tzv. komplexních projektů.

OP Z+

Možným problémem v přístupu některých příjemců k prostředkům evropských fondů může být výše spolufinancování projektu, která plyne z národních pravidel spolufinancování, jež jsou v gesci Ministerstva financí. Další omezující faktor pro příjemce ESF+ mohou představovat pravidla pro zálohové financování (režim ex-ante) také nastavovaná Ministerstvem financí. ŘO OPZ proto provedl již v roce 2019 dotazníkové šetření u příjemců OPZ zaměřené na zjištění možností příjemců zajistit spolufinancování projektů a rovněž nutnost poskytování zálohových plateb v příštím programovém období. Z výsledků šetření vyplynulo, že většina příjemců uvádí jako míru nejvyššího akceptovatelného spolufinancování na úrovni „do 5 %“ a 42 % příjemců by v případě zrušení ex-ante financování nepředložilo v období 2021–27 projektovou žádost.

ŘO OPZ rovněž provedl analýzu příjemců z hlediska nastavení míry spolufinancování a využití zálohového financování. Ukázalo se, že z hlediska počtu podpořených projektů převažují projekty financované ex-ante realizované nestátními neziskovými organizacemi (dále jen „NNO“), které nemají vlastní spolufinancování. Protože navazující OPZ+ bude podporovat obdobné aktivity jako OPZ, lze očekávat, že mezi podpořenými subjekty v OPZ+ bude mnoho příjemců, kteří by za stávajících podmínek byli financováni v režimu ex-ante a s využitím nulového spolufinancování.

Výstupy z dotazníkového šetření a z analýzy příjemců byly zohledněny v průběhu vyjednávání pravidel spolufinancování a zálohového financování s Ministerstvem financí. Podařilo se dojednat, že řídicí orgány OP ESF+ mohou v odůvodněných případech využít nulové spolufinancování pro NNO a zálohové platby byly v případě projektů podpořených z ESF+ zachovány u vyjmenovaných skupin příjemců, mezi které patří mj. NNO.

ŘO OPZ podporuje kapacitu příjemců a jejich participaci na evropských fondech těmito opatřeními:

- Informuje veřejnost o zaměření OPZ (cílech, podporovaných aktivitách, cílových skupinách apod.) na portálu OPZ), za pozornost stojí zejména zveřejňování příběhů konkrétních lidí, kterým evropské projekty pomohly udělat první krok ke zlepšení života a propagace úspěšných a zajímavých projektů;
- Zveřejňuje harmonogram výzev na portálu OPZ, který obsahuje informace o plánovaných výzvách, včetně specifikace finanční alokace, podporovaných aktivit, cílových skupin a oprávněných žadatelů;
- Zveřejňuje plné znění textů výzev na portálu OPZ a lhůty pro uzávěrky příjmu žádostí o podporu stanovuje tak, aby byly vždy dodrženy minimální platné lhůty dle pravidel programu;
- Poskytuje konzultace potenciálním žadatelům k vyhlášeným výzvám a informace o těchto konzultacích je vždy zahrnuta do textu výzvy;
- Zajišťuje semináře pro oprávněné žadatele a příjemce u vyhlášených výzev;
- Organizuje tzv. kulaté stoly s příjemci, v rámci kterých mapuje zkušenosti příjemců s nastavením výzev a s realizací projektů;
- Poskytuje konzultace příjemcům týkající se realizace podpořených projektů;
- Zpracovává uživatelské příručky pro žadatele a příjemce pro práci v informačním systému IS KP14+;
- Provozuje komunikační platformy na portálu OPZ, prostřednictvím kterých mohou žadatelé a příjemci klást dotazy k zaměření výzev, hodnocení projektů, pravidlům realizace atd;
- Provádí dotazníková šetření mezi žadateli a příjemci a při nastavování výzev a pravidel programu zohledňuje relevantní doporučení.

ŘO bude i v období 2021-2027 výše uvedená opatření dále používat a rozvíjet.

<i>IROP</i>	<p>ŘO průběžně provádí průzkumy mezi žadateli a příjemci reflektuje zjištění z těchto průzkumů jak v přípravě dalších výzev, tak i v přípravě období 2021 – 2027. Za nejdůležitější analýzy lze označit Evaluaci integrovaných nástrojů v IROP, Vyhodnocení nastavení prvních výzev IROP nebo Vyhodnocení efektivity realizovaných komunikačních nástrojů ŘO IROP.</p> <p>Množství aktivit realizuje také zprostředkující subjekt Centrum pro regionální rozvoj ČR.</p> <p>Nejosvědčenějšími nástroji, které budou pokračovat i v období 2021 – 2027, jsou semináře pro žadatele, konzultační činnost na pobočkách Centra pro regionální rozvoj ČR, online nástroj „Konzultační činnost IROP“ a podpora animační činnosti MAS/CLLD.</p>
<i>OPŽP</i>	<p>V rámci přípravy OPŽP 2021 - 2027 byly provedeny analýzy potenciálních žadatelů v některých oblastech podpory např. v oblasti odpadů, v oblasti ovzduší, v oblasti environmentálního vzdělávání, v oblasti zmírňování negativních dopadů sucha a ochrany před povodněmi. Zároveň jsou ještě analyzovány i další oblasti, např. oblast odpadního tepla nebo vnitřního zateplování památkově chráněných budov.</p> <p>V rámci evaluace s názvem "Vyhodnocení procesu administrace OPŽP z pohledu žadatelů a příjemců", která byla provedena na podzim 2018, byly hodnoceny nástroje komunikace vůči žadatelům/příjemcům. Osvědčily se především aktivity jako konzultace na krajských pracovištích, webové stránky a semináře. Tyto aktivity budou v programovém období 2021 - 2027 pokračovat.</p>
<i>OPTP</i>	<p>Analýza jednotlivých příjemců v OPTP s ohledem na jejich možné problémy a potřeby v přístupu k prostředkům evropských fondů za OPTP nebyla provedena. Příjemci v OPTP jsou stabilní. Jedná se o MMR a MF (AO, PCO, CKB AFCOS) a případně o další resorty, regionální partnery (ukončování regionálních rad, ITI a RSK a NNO (zpracování analýz dle potřeb MMR-NOK). V programovém období 2021+ budou podpořeny také MAS. Prostřednictvím OPTP jsou převážně hrazeny mzdové a provozní výdaje, dále pak vzdělávání, evaluace, analýzy apod. ŘO OPTP s příjemci pravidelně komunikuje (konzultace PM/FM, schůzky s příjemci, pracovní skupiny, platformy (CLLD, NSK).</p>
<i>OP JAK</i>	<p>Pro nastavení OP JAK vychází ŘO ze současného programového období, kdy se v rámci implementace OP VVV monitoruje přehled čerpání klíčových</p>

typových příjemců, jakými jsou výzkumné organizace, vysoké školy a v regionálním školství jednotlivé školy a školská zařízení v členění MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ ZUŠ, školní kluby, družiny a střediska volného času. Administrativní zátěž a limitující faktory čerpání jsou předmětem hodnocení relevantních evaluačních aktivit. Výsledky evaluací jako zpětná vazba k realizovaným projektům vybraných výzev byly již v OP VVV využity, a to pro optimalizaci parametrů výzev návazných (Smart Akcelerátor, Rozvoj kapacit pro VaV, Teaming, Výzkumné infrastruktury, Šablony) a dle relevantnosti budou promítnuty i do budoucích intervencí OP JAK.

V oblasti regionálního školství je míra čerpání škol a školských zařízení analyzována a vyhodnocována detailně a průběžně u projektů se zjednodušeným vykazováním, tzv. Šablony. Data o čerpání jednotlivých typů škol jsou zpracovávána nejen za celou ČR, ale i na úrovni jednotlivých krajů. Součástí realizovaných hodnocení byly i příčiny nezapojení škol, kvalita informací pro přípravu a realizaci projektu a samotná administrativní náročnost. S výsledky MŠMT pracovalo při realizaci výzev návazných, a to s cílem zintenzivnit čerpání a zajistit plošný dopad intervencí OP VVV s následným lepším výsledkem naplnění jeho vytyčených cílů. Data o čerpání škol jsou však využívána nejen pro účely OP VVV, ale zároveň při řešení strategických a koncepčních kroků politiky MŠMT v oblasti vzdělávání včetně budoucí podpory školám z OP JAK.

Příklady dobré praxe jsou součástí evaluačních aktivit OP VVV, přičemž jejich výsledky jsou zohledňovány v rámci přípravy podpory a procesů OP JAK. Z OP JAK se v oblasti regionálního školství plánuje financovat systémová a koncepční podpora školám, z úrovně Řídicího orgánu bude zajištěno projektové poradenství. V tomto ohledu lze deklarovat, že dobrá praxe se plánuje zachovat a dále rozvíjet v rámci implementace OP JAK např. zjednodušením administrativní náročnosti, optimalizací parametrů jednotlivých podporovaných aktivit, projektovou podporou formou jednoznačných a srozumitelných informací poskytovaných prostřednictvím seminářů pro žadatele a příjemce, konzultační linky, projektových administrátorů, relevantních aktérů v území.

V OP JAK je také plánováno ještě větší zaměření na vzdělávání managementu škol v oblasti strategického řízení, mezi které je možné zařadit i podporu vzdělávání v oblasti dotací a dotačních řízení.

Kromě uvedených aktivit je plánována také podpora kapacity sociálních partnerů a nevládního neziskového sektoru za účelem jejich participace na formulaci veřejných politik a na přípravě kvalitních projektů. Tato podpora se týká ESF+, tzn. v podmínkách ČR tedy OPZ+ a OP JAK.

ŘO OPZ+ kromě již uvedených opatření plánuje vyhlásit nejméně jednu výzvu zaměřenou specificky na podporu sociálního dialogu a budování kapacit sociálních partnerů. Na budování kapacit sociálních partnerů (v souladu s čl. 8(2) nařízení o ESF), konkrétně mimo jiné ve formě školení, opatření v oblasti vytváření sítí a posilování sociálního dialogu a činnosti společně uskutečňované sociálními partnery bude vyčleněna částka cca 1 % prostředků alokovaných na prioritu 1 OPZ+. Konkrétní výše čerpání finančních prostředků bude záviset na absorpční kapacitě sociálních partnerů a množství kvalitních projektů.

Na podporu budování kapacit nestátních neziskových organizací plánuje ŘO OPZ+ vyhlásit několik specifických výzev v průběhu programového období, včetně výzvy na podporu budování kapacit romských/proromských organizací. Aktivity v oblasti budování kapacit nestátních neziskových organizací naplňující čl. 8(2) nařízení o ESF+ přispějí k posílení udržitelnosti a zkvalitňování služeb poskytovaných NNO zejména osobám sociálně vyloučeným, ohroženým sociálním vyloučením nebo zdravotně znevýhodněným osobám. Na specifické výzvy zaměřené na budování kapacit NNO bude vyčleněna částka cca 1 % prostředků alokovaných na prioritu 2 OPZ+. Konkrétní výše čerpání finančních prostředků bude záviset na absorpční kapacitě NNO a množství kvalitních projektů.

V rámci OP JAK budou kapacity sociálních partnerů a nevládního neziskového sektoru nadále využívány a rozvíjeny, a to jak prostřednictvím jejich členství na platformách implementující OP VVV (monitorovací výbor, komise pro přípravu výzev), tak i realizací projektů financovaných z výzev, u kterých budou způsobilým žadatelem či partnerem. ŘO OP JAK se způsobem a mírou jejich zapojení vychází ze zkušeností z OP VVV. Tematickou oblastí pro jejich zapojení v rámci projektů OP JAK je především oblast inkluze a propojení formálního a neformálního vzdělávání.

Opatření k 3.2.

Pokračovat ve spolupráci s relevantními partnery na realizaci jednotlivých OP a podpořit administrativní kapacitu na úrovni žadatelů prostřednictvím PR a vzdělávacích akcí	jednotlivé ŘO
---	---------------

3.3. Zadávání veřejných zakázek

V předešlých programových obdobích, zejména v programovém období 2014–2020, učinila Česká republika značný pokrok při realizaci opatření ve vztahu k zadávání veřejných zakázek na úrovni příjemců i na úrovni řídicích orgánů. Tento pokrok spočíval jednak v postupných změnách nastavení systému řízení a monitoringu veřejného zadávání, a jednak v nastavení spolupráce relevantních aktérů⁸ veřejné správy a v intenzivní metodické podpoře implementace právních předpisů v této oblasti.

Aktuálně je právní úprava zadávání veřejných zakázek v souladu s právními požadavky EU a dochází k průběžné harmonizaci prostřednictvím novelizací zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“). Specificky pro implementační strukturu evropských fondů byl schválen rovněž Metodický pokyn pro oblast zadávání veřejných zakázek v programovém období 2014–2020, který mj. přinesl vzorové dokumenty nebo zjednodušené postupy například pro hodnocení nabídek apod.

Nastavena je také intenzivní spolupráce mezi jednotlivými institucemi. Pravidelně se schází Pracovní skupina pro veřejné zakázky, v rámci které jsou sdíleny a řešeny případné otázky nebo nejasnosti při aplikaci legislativních předpisů k zadávání veřejných zakázek. Metodické vedení ze strany gestora lze považovat za nadstandardně intenzivní, včetně poskytování pravidelných metodických výkladů k nejasnostem nebo aktuálním otázkám. Kromě metodického vedení je značný důraz kladen také na neustálé zvyšování odborné kvalifikace v oblasti zadávání i kontroly veřejných zakázek prostřednictvím poměrně robustního systému vzdělávání v této oblasti, kterým projde řádově tisíce osob ročně.

Důležitým a samozřejmým principem zadávání veřejných zakázek, zakotveným v uvedeném právním předpisu, je jejich transparentnost. V řadě ohledů (např. dostatečná auditní stopa, míra uveřejňovacích povinností) je český zákon přísnější než požadavky evropské legislativy. Existují i dostatečné nástroje pro kontrolu postupu a případnou nápravu a sankci pro postižení nesprávného postupu.

Otázka uzavírání smluv bez předchozího zadávacího řízení je řešena zcela v souladu se zadávacími směrnici (2014/23/EU, 2014/24/EU a 2014/25/EU), kdy byly do ZZVZ zcela implementovány výjimky z působnosti těchto směrnic. Použití těchto výjimek je vázáno na naplnění konkrétních podmínek, které jsou v souladu se zadávacími směrnici vykládány restriktivně. V případě opatření k eliminaci uzavírání smluv u zadávacích řízeních, kde byl jediný uchazeč, mohou nastat situace, kdy bývá podána pouze jedna nabídka, což může být

⁸ Například Asociace pro veřejné zakázky, Svaz měst a obcí či Asociace krajů.

zapříčiněno např. neatraktivností předmětu veřejné zakázky, dochází tedy často i k situacím, kdy zadavatel neobdrží žádné nabídky a musí zadávací řízení opakovat. Pokud však zadavatel obdrží jednu nabídku, pak mu ZZVZ dává možnost zrušit zadávací řízení právě z tohoto důvodu. V rámci zájmu rozšiřování hospodářské soutěže a přístupu dodavatelům k veřejným zakázkám MMR provádí vzdělávací program k veřejným zakázkám (volně přístupný veřejnosti, zadavatelům i dodavatelům), kde jsou propagovány jednotlivé prvky směřující k zadávání na kvalitativní kritéria a jednoduchou přístupnost veřejné zakázky dodavatelům.

ZZVZ také obsahuje řadu instrumentů k posílení environmentálně odpovědného zadávání, které má narůstající význam. Jedná se o zvláštní podmínky plnění veřejné zakázky v rámci podmínek účasti v zadávacím řízení, nastavení technických podmínek plnění, které mohou zahrnovat i environmentální hlediska, hodnocení environmentálních hledisek spojených s předmětem veřejné zakázky, hodnocení nákladů životního cyklu, vyloučení účastníka zadávacího řízení, pokud by z jeho strany docházelo k porušování předpisů práva životního prostředí, a v neposlední řadě rozšíření základních zásad zadávání veřejných zakázek o povinnost dodržovat zásady environmentálně odpovědného zadávání. Zároveň je v ČR odpovědné zadávání propagováno velmi silně speciálně zaměřenou pracovní skupinou, která je v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále existují speciální webové stránky⁹, věnující se odpovědnému zadávání, a zároveň je pořádána řada seminářů. Zadavatelům, dodavatelům a veřejnosti jsou poskytovány metodické materiály na různých úrovních, včetně příkladů dobré praxe.

Uvedené principy zadávání veřejných zakázek, které byly standardizovány během období 2014–2020, budou kontinuálně zachovány i v období 2021–2027. Aktuálně je připravován Metodický pokyn pro oblasti zadávání veřejných zakázek v programovém období 2021–2027.

Opatření k 3.3.3.

Pokračovat v metodickém vedení v oblasti zadávání veřejných zakázek	MMR – odbor práva veřejných zakázek
Zajistit aktualizaci Metodického pokynu pro oblast zadávání veřejných zakázek	MMR - odbor práva veřejných zakázek

⁹ www.sovz.cz

Pokračovat v systému vzdělávání v oblasti realizace a kontroly veřejných zakázek	MMR - odbor práva veřejných zakázek
--	-------------------------------------

3.4. Prevence a řešení střetu zájmů, podvodů a korupce

V průběhu programového období 2014–2020 byly nastaveny preventivní opatření a mechanismy k odhalování podvodů a korupčního jednání a k jejich nápravě, přičemž cílem bylo minimalizovat riziko výskytu podvodů a korupčního jednání. Byla připravena Strategie pro boj s podvody a korupcí v rámci čerpání ESI fondů v období 2014–2020, jejíž cíle se následně promítly do jednotlivých metodických pokynů (zejm. výběr a hodnocení projektů, zadávání veřejných zakázek, provádění kontrolní činnosti a nastavení řídicích procesů na úrovni jednotlivých subjektů implementace) a byly provázány s dalšími strategickými materiály, především s vládní Strategií boje proti korupci a s Národní strategií na ochranu zájmů EU. Relevantní metodické předpisy budou pro období 2021–2027 aktualizovány, přičemž budou zohledněny jak zkušenosti ze stávajícího období, tak i závěry proběhlých auditů a aktuální evropská legislativa. Pro implementaci uvedené Strategie pro boj s podvody a korupcí v rámci čerpání EU fondů v období 2021 – 2027 bude vypracován akční plán.

Důležitou aktivitou bude také externí evaluace protikorupční odolnosti metodik jednotného národního rámce. V rámci již zahájeného projektu (který je realizován nestátním neziskovým sektorem) budou zhodnoceny vybrané konkrétní procesy a oblasti, které jsou nejvíce náchylné ke korupci a k podvodům, a to i s ohledem na minimalizaci administrativní zátěže. Mezi výstupy projektu bude patřit identifikace slabých míst, doporučení změn v metodických předpisech a příručka reagující na nejčastější korupční rizika.

Pokud jde o problematiku identifikace střetu zájmů, základní požadavky pro rozkrývání vlastnické struktury žadatelů, resp. příjemců, budou i pro období 2021–2027 upraveny v metodických předpisech, a to v rozsahu, v jakém byla tato problematika upravena v Metodickém pokynu finančních toků pro programové období 2014-2020.

Na národní úrovni je problematika střetu zájmů upravena především zákonem č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Dílčím způsobem je pak problematika prevence střetu zájmů upravena i zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě.

Dále na základě zmocnění obsaženého v ustanovení § 205 písm. c) zákona o státní službě bylo přijato nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatření souvisejících s oznamováním podezření

ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu, jež představuje systém ochrany výhradně státního zaměstnance, který se obává postihů, znevýhodnění nebo nátlaku, tedy jednání, ke kterému může dojít v souvislosti s učiněným oznámením o podezření ze spáchání protiprávního jednání uvnitř služebního úřadu.

Vedle uvedeného pak v návaznosti na proběhlé audity EK byla připravena a schválena aktualizace Metodického pokynu pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů (v období 2014 – 2020), který upravuje postup poskytovatelů dotací při ověřování způsobilosti žadatelů o poskytnutí dotace z hlediska omezení stanovených § 4c zákona o střetu zájmů.

Pokud jde o nástroje k identifikaci střetu zájmů, pak (kromě institutu čestného prohlášení) je využíván systém Arachne Evropské komise, na národní úrovni (kromě různých obdob systému Arachne na komerční bázi) jsou pak využívány informace z obchodního rejstříku a s omezením i Evidenci skutečných majitelů, Informační systém evidence svěřenských fondů a Centrální registr oznámení podle zákona o střetu zájmů, které vede Ministerstvo spravedlnosti.

Rovněž AO má ve svých vnitřních předpisech řádně metodicky nastaven postup pro ověření skutečností vztahujících se k identifikaci možného střetu zájmů ve smyslu čl. 61 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 2018/1046 (finanční nařízení) a příslušných ustanovení zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů, stejně jako postupy pro ověřování rizika podvodů.

Pro programové období 2021–2027 bude AO své postupy revidovat, mj. v návaznosti na konečné výsledky auditu Evropské komise zaměřeného na oblast střetu zájmů, který byl v České republice realizován v roce 2019/2020.

Opatření k 3.1.3.

Vypracovat Akční plán pro implementaci Strategie pro boj s podvody a korupcí v rámci čerpání EU fondů v období 2021 – 2027.	MMR – odbor řízení a koordinace fondů EU
Zajistit realizaci projektu Zvyšování protikorupční odolnosti metodik jednotného národního rámce pro období 2021 – 2027.	MMR - odbor řízení a koordinace fondů EU, odbor publicity a evaluací fondů EU

Na základě výstupů projektu Zvyšování protikorupční odolnosti metodik jednotného národního rámce pro období 2021 – 2027 zajistit aktualizaci metodických pokynů relevantních z hlediska střetu zájmů, podvodů a korupce pro období 2021 – 2027 a to na základě akceptovaných doporučení.	MMR – odbor řízení a koordinace fondů EU, MF – AO, PO
--	---

4. Implementace Rámce pro posilování administrativní kapacity

Termín pro splnění všech opatření uvedených v návrhové části je do zahájení implementace období 2021–2027 a dále průběžně.

K termínu 31. prosince 2022 bude provedeno zhodnocení plnění opatření a dle potřeby také aktualizace materiálu.